

До спеціалізованої вченої ради
Д 58.082.04 Західноукраїнського
національного університету
46009, м. Тернопіль, вул. Львівська, 11а

В І Д Г У К

офіційного опонента – доктора юридичних наук, доцента Дуліби Євгенії Володимирівни на дисертацію Дзюбановського Юрія Ігоровича на тему «Адміністративно-правове забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху», представлену на здобуття ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Ступінь актуальності обраної теми. Безпека дорожнього руху є глобальною проблемою, яка впливає на кожну країну, незалежно від рівня її розвитку. З метою забезпечення безпеки дорожнього руху держави вживають різних заходів, з-поміж яких: підвищення рівня безпеки дорожнього руху, зниження негативних наслідків від аварійності на дорогах держави, покращення експлуатаційних показників автомобільних доріг і вулиць за параметрами безпечності та їх відповідність високим світовим та європейським стандартам, покращення умов руху транспортних засобів та всіх інших учасників дорожнього руху на вулично-дорожній мережі, підвищення ефективності системи підготовки водіїв транспортних засобів та інших учасників дорожнього руху, посилення відповідальності за порушення правил дорожнього руху.

Водночас, адміністративно-деліктне провадження займає важливе місце серед національних механізмів підтримання правопорядку у сфері безпеки дорожнього руху. Так, зокрема, лише у 2022 році у судах загальної юрисдикції України перебувало 156,4 тис. матеріалів про притягнення осіб

до адміністративної відповідальності за ст. 130 КУпАП, за результатами розгляду яких 95 970 осіб притягнуто до адміністративної відповідальності.

Дотримання форми, змісту протоколу про адміністративне правопорушення, строків розгляду справи, якісної підготовки до розгляду справи, вивчення та дослідження всіх обставин, які мають значення для правильного вирішення справи, є запорукою невідворотності адміністративного стягнення і, в той же час, гарантією захисту прав і свобод людини і громадянина. До того ж судова статистика має прикладний характер, адже дозволяє виявити закономірності та характерні тенденції, які складаються у діяльності судів щодо вирішення по суті справ цієї категорії та вказує на наявні проблеми в системі правосуддя. Аналіз судової статистики вказує також на необхідність не лише вдосконалення механізмів притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності, але й державної політики у сфері безпеки дорожнього руху.

Дисертація Дзюбановського Юрія Ігоровича на тему «Адміністративно-правове забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху» виконана на актуальну і без сумніву важливу тему в розрізі науки адміністративного права. До того ж актуальність обраної теми корелюється з положеннями Резолюції Генеральної Асамблеї ООН A/RES/74/299 «Підвищення безпеки дорожнього руху в усьому світі», Національної транспортної стратегії України на період до 2030 року, що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.05.2018 № 430-р, Державної програми підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2023 року, що затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 21.12.2020 № 1287, Стратегії підвищення рівня безпеки дорожнього руху в Україні на період до 2024 року, що схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 21.10.2020 № 1360-р.

Обґрунтованість наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Наукові положення, висновки і рекомендації сформульовані дисертантом мають належний ступінь

достовірності та обґрунтованості, що відповідає встановленим вимогам МОН України до подібного роду робіт. При обранні структури роботи, автор опирався на класичну методологію, що забезпечило досягнення ним поставленої у дисертації мети.

За методологічну основу дослідження автором справедливо взято сукупність загальнонаукових та спеціально-правових методів наукового пізнання, застосування яких зумовлене метою, завданнями, специфікою предмета й об'єкта дослідження.

Джерелами фактичного матеріалу є результати власних досліджень дисертанта, політико-правова публіцистика, статистичні та аналітичні матеріали, довідкові видання, Інтернет-ресурси тощо.

Результати дослідження пройшли належну апробацію та з достатньою повнотою оприлюднені у публікаціях здобувача. Основні теоретичні положення та висновки, сформульовані у дисертаційній роботі, викладено у дванадцяти наукових працях, з яких: шість опубліковано у наукових фахових виданнях України, одна – у закордонному виданні. Про високий рівень обґрунтованості і достовірності наукових положень, висновків та рекомендацій дисертаційної роботи свідчить їх апробація на конференціях, зокрема: III Міжнародній студентській науковій конференції «Правова система України в умовах Європейської інтеграції: погляд студенської молоді», Міжнародній науковій конференції «Тенденції реформування правової системи України і світу», VI Всеукраїнській науково-практичній конференції «Теоретичні питання юриспруденції і проблеми правозастосування: виклики XXI століття», Всеукраїнській науковій конференції «Українська повстанська армія у національному державотворенні (з нагоди 80-річчя створення УПА)», VII Міжнародній науково-практичній конференції «Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід».

Наукова праця Ю.І. Дзюбановського є самостійною і завершеною. Автор безперечно досяг мети, яка полягала в дослідженні особливостей

адміністративно-правового забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху, а також формулювання рекомендацій щодо вдосконалення адміністративного законодавства і практики його застосування на підставі позитивного національного та закордонного досвіду.

Дисертантом успішно сформульовано перелік завдань, що пов'язані із необхідністю: дослідити генезис поняття безпеки дорожнього руху, дослідити стан безпеки дорожнього руху, схарактеризувати особливості нормативно-правового регулювання безпеки дорожнього руху, окреслити коло осіб, які належать до учасників дорожнього руху та схарактеризувати їх адміністративно-правовий статус; з'ясувати систему суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху, проаналізувати роль та місце судових органів у механізмі забезпечення безпеки дорожнього руху; окреслити участь суду у забезпеченні притягнення до адміністративно-правової відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху; розглянути участь суду у забезпеченні цивільно-правової відповідальності у сфері безпеки дорожнього руху; розкрити механізм адміністративно-правового забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху; окреслити правовий статус судових органів та їх роль в убезпеченні дорожнього руху; сформулювати та запропонувати науково обґрунтовані рекомендації щодо удосконалення адміністративного законодавства у сфері забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху.

Зміст дисертації відповідає поставленій меті та відображає логіку дослідження. Викладені в роботі наукові положення, висновки та рекомендації підкріплені результатами аналізу достатньої кількості джерел і наукових матеріалів. Текст дисертації відповідає змісту, розкриває тему, засвідчує логічність і завершеність дослідження. Анотація дисертації відповідає встановленим вимогам та є узагальненим коротким викладом її основного змісту, в якій представлені основні результати дослідження із

4/2

зазначенням наукової новизни та практичного значення, що дає повне уявлення про виконану здобувачем роботу.

Ознайомлення з науковими положеннями, висновками та пропозиціями Дзюбановського Ю. І. дає підстави стверджувати про дотримання наукового стилю викладу матеріалів, коректності формулювань, уваги до деталей та професіоналізму. Матеріал дисертації викладено грамотно, логічно, послідовно у зрозумілій і доступній формі. Це забезпечило обґрунтованість і достовірність сформульованих у дисертації наукових положень, висновків і рекомендацій.

Наукова новизна одержаних результатів. Зі змісту дисертаційного дослідження, а також опублікованих дисертантом наукових праць вбачається, що основні наукові положення, висновки і пропозиції сформовані автором самостійно, відображають його особистий внесок у формування адміністративно-правового забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху.

Автором надано авторське визначення поняття «дорожній рух», під яким розуміються суспільні відносини, врегульовані нормами права, які виникають в процесі руху його учасників, як за допомогою транспортних засобів, так і без них по дорогах державного чи місцевого значення, тротуарах та інших незаборонених законом місцях, порушення безпеки яких тягне за собою передбачену законом відповідальність.

Обґрунтованим є необхідність запровадження і розвитку діджиталізації сфери безпеки дорожнього руху та елементів штучного інтелекту, адже використання цифрових технологій повинно запровадити новий рівень безпеки, пов'язаний з контролем та спостереженням за дорожнім рухом.

Слушним є подальший розвиток теоретичних підходів щодо вдосконалення діяльності судів із забезпечення притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху.

Загалом наукові положення, що сформульовані в дисертації та в опублікованих працях Ю. І. Дзюбановського містять елементи наукової новизни та в значній мірі вдосконалюють сучасне наукове пізнання адміністративно-правове забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху.

Оцінка змісту дисертації та її оформлення. Зміст і структура дисертаційного дослідження відповідає меті та завданням, сформульованим дисертантом у вступі, а також відображають актуальність дослідження та його наукову новизну. Дисертація характеризується логічним змістовним наповненням, структура якого забезпечує комплексність та системність отриманих науково цінних результатів. Робота викладена на 208 сторінках, складається із анотації, вступу, трьох розділів, поділених на сім підрозділів, а також висновків, списку використаних джерел (206 найменувань) та додатків.

Дисертація Ю. І. Дзюбановського містить вагомі результати, які в сукупності вирішують важливу наукову проблему, а також забезпечують розв'язання цілого ряду практичних питань. Викладені у ній положення створюють підґрунтя для подальших наукових досліджень, вдосконалення праворозуміння та правозастосування.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Загалом позитивно оцінюючи дисертацію Дзюбановського Юрія Ігоровича на тему «Адміністративно-правове забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху», варто зазначити, що деякі її положення є дискусійними та потребують додаткової аргументації:

1. На сторінці 19 автор зазначає, що емпіричну базу дослідження формують судові рішення, що розміщені у Єдиному державному реєстрі судових рішень (ухвал-вироків), постановлених протягом 2018-2023 років у сфері безпеки дорожнього руху, статистичні дані Офісу Генерального прокурора, Департаменту патрульної поліції, однак аналіз тексту дисертації свідчить про те, що автор використовує статистику 2017-2021 років,

залишаючи поза увагою 2022 рік та 2023 рік, коли ведення воєнного стану на всій території України призвело до значних змін у судочинстві, в тому числі під час судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху. До того ж автор залишив поза увагою проведення аналізу судової статистики розгляду справ у цій сфері, щоб дало можливість виділити характерні особливості.

2. Тема дисертаційного дослідження є «Адміністративно-правове забезпечення судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху», однак розділ 1 присвячений розкриттю питань щодо адміністративно-правового забезпечення безпеки дорожнього руху, де автор детально розглядає генезис поняття «безпека дорожнього руху», нормативно-правове регулювання безпеки дорожнього руху, адміністративно-правовий статус учасників дорожнього руху. Поряд з цим, на мою думку, автор мав свою увагу більше зосередити на здійсненні аналізу адміністративних правопорушень у сфері дорожнього руху, розкрити особливості провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху, адміністративно-правовий статус не учасників дорожнього руху, а осіб, які беруть участь у провадженні в справах про адміністративні правопорушення.

3. Дискусійним є пропозиція автора про доцільність удосконалення назви глави 10 КУпАП і її перейменування з «Адміністративні правопорушення на транспорті, в галузі шляхового господарства і зв'язку» на «Адміністративні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту» із виділенням в цій главі лише правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху і перенесенням інших правопорушень до іншої глави. По-перше, об'єкт адміністративного правопорушення – це суспільні відносини, що охороняє держава у різних сферах своєї життєдіяльності, визначення якого значною мірою впливає на зміст об'єктивних та суб'єктивних ознак адміністративних правопорушень, на побудову Особливої частини КУпАП, дозволяє визначити соціально-

політичну сутність цього правопорушення, встановити його суспільно небезпечні наслідки, а також сприяє правильній кваліфікації діяння і відмежуванню від суміжних посягань. По-друге, відповідно до статті 9 КУпАП адміністративне правопорушення визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, на власність, на права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність. Виходячи з логіки дисертанта, адміністративне правопорушення визнається протиправна, винна (умисна або необережна) дія чи бездіяльність, яка посягає проти громадського порядку, проти власності, проти прав і свобод громадян, проти встановленого порядку управління. По-третє, внесення змін до назви глави 10 призведе до невідповідності загальній концепції побудови КУпАП.

4. Потребує додатково аргументації позиція автора щодо впровадження інституту сповіщувача, суть якого полягає в участі самих учасників дорожнього руху в контролі за безпекою. Цей інститут має бути однією з форм громадського контролю у сфері безпеки дорожнього руху? Яким чином має здійснюватися цей контроль?

5. Робота автора виграла б, якби автор більшу увагу зосередив на розкритті особливостей судового розгляду справ у сфері безпеки дорожнього руху.

Загальний висновок. На підставі викладеного можна зробити висновок про те, що дисертація Дзюбановського Юрія Ігоровича на тему «Адміністративно-правове забезпечення судового розгляду у справ у сфері безпеки дорожнього руху» є самостійним, цілісним, завершеним, комплексним науковим дослідженням, яке містить нові теоретичні положення та висновки; наукові узагальнення щодо досліджуваного предмету та практичні рекомендації, які в сукупності розв'язують важливу наукову проблему, що має суттєве значення для науки адміністративного права.

Дисертаційна робота відповідає всім вимогам пунктів 9, 11-13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, її автор – Дзюбановський Юрій Ігорович на основі публічного захисту заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук зі спеціальності 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

Офіційний опонент:

професор кафедри конституційного
права та галузевих дисциплін

Навчально-наукового інституту права
Національного університету водного
господарства та природокористування
доктор юридичних наук, доцент

Є. В. Дуліба

С. П. У. 23